

A Biblia és a zeneirodalom 1. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Biblia és az érzékletes művészetek

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 6 kr.

Tantárgyai: 1.) Biblia és a zeneirodalom 1. (3 kr.)

2.) Biblia és a zeneirodalom 2. (3 kr.)

3.) Biblia és a képzőművészet 1. (3 kr.)

4.) Biblia és a képzőművészet 2. (3 kr.)

(1.) Tantárgy neve: A Biblia és a zeneirodalom 1.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 70% elmélet, 30% gyakorlat	
<p>A tanóra típusa: előadás</p> <p>Féléves óraszám:</p> <p>nappali: 26</p> <p>levelező: 8</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Tanári magyarázat, az adott művészeti alkotás bemutatása, hallgatókkal közös elemzés, megvitatás. Vendégelőadó(k) meghívása az előadásokra. Koncertek, zenei előadások, youtube felvételek ajánlása, nyári zenei tábor szervezése a hallgatók bevonásával.</p>	
<p>A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga)</p> <p>A számonkérés anyaga: az órai előadások és a kötelező irodalom ismerete. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A vizsgára való felkészülést és önellenőrzést a főiskola weboldalára feltöltött „Kérdéskörök Zeneművészet vizsgára I.” anyag és letölthető hanganyag, valamint a „Zeneművészet” CD segíti.</p> <p>https://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Biblia_es_zeneirodalom_1/Kerdeskorok_zenemuveszet_vizsgara_1_2020_21.pdf</p> <p>A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgán semmilyen segédeszköz nem használható. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik.</p> <p>Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1-8. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus anyaga és célja</p> <p>A két féléves tantárgy egy speciális szempontú zenetörténeti áttekintés, melynek során a Biblia hatását kísérjük nyomon a kezdetektől napjainkig. Először azt nézzük meg, mit mond a Biblia a zenéről, majd azt, mit mond a zene a Bibliáról, milyen jelentősebb zeneművek ihletője volt a Szentírás az idők folyamán. Kitekintésünk minimális bibliaismeretre és történelmi ismeretekre épít, de a legfontosabb tudnivalókat, összefüggéseket természetesen alapozásként feltárjuk.</p> <p>Korunk sok tekintetben az értékvesztések világa, sorra sekélyesednek el önkifejezési formáink, többek</p>	

között a zene is. A tantárgy oktatásánál célkitűzés a magasabb szintű zenei műveltség kialakítása, hogy ezáltal a hallgatók megismerjék, felfedezzék, mi a valódi érték a zene világában, kiváltképpen az egyházi zenében. Az órák zenehallgatás-központúak.

Témakörök:

1. A zene útja a kezdetektől időszámításunkig (zene az ószövetségi patriarchális időkben, a héberek egyiptomi tartózkodása alatt majd a pusztai vándorlás évtizedeiben, prófétaiskolák, lévita zenei képzés, zenei élet a babiloni fogságban, ének- és hangszerfajták a Szentírásban, a tánc szerepe).
2. A keresztény zene Jézus korától a reformációig (mit vett át az őskereszténység a zsidóktól, a konstantinuszi fordulat hatása az egyházi zenére, Ambrosius és Arezzo Guido újításai, a többszólamúság kialakulása, Machaut, templomi dráma, a reformátorok viszonyulása az egyházi zenéhez, a Tridenti Zsinat állásfoglalása, Palestrina, Schütz).
3. Barokk zene 1. (J. S. Bach: Máté passió, Bach jelentősége, a passió műfajának kialakulása, zenei fogalmak, műfajok: recitativo, turba, korál, kantáta, sacra rappresentazione, az opera kialakulása, hatása az egyházi zenére).
4. Barokk zene 2. (Händel: Messiás, az oratórium műfajának kialakulása).

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Tóth Judit: *A Biblia és a zeneirodalom*. Sola Scriptura Teológiai Főiskola, főiskolai jegyzet, é.n. h.n.
1-4. fejezetek

Ajánlott irodalom

- Szabolcsi Bence: *A zene története*, Zeneműkiadó, Budapest, 1958. ISBN nélkül (vonatkozó részek)
- Wilson-Dickson, Andrew: *A kereszténység zenéje*, Gemini Kiadó, Budapest, 1998. ISBN 9638168277 (vonatkozó részek)
- Menuhin, Yehudi – Davis, Curtis W.: *Az ember zenéje*, Zeneműkiadó, Budapest, 1981. ISBN 9633303974 (vonatkozó részek)
- Dürr, Alfred: *Johan Sebastian Bach kantátái*, Zeneműkiadó, Budapest, 1982. ISBN 9633304032
- Lichtenberg Emil: *Händel: A Messiás*, Budapesti Ének- és Zenekar Egyesület, Budapest é.n. ISBN nélkül

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Alapismeretek a Biblia egyetemes emberi kultúrában nyomon követhető hatástörténetéről, ezen belül a zeneművészetre gyakorolt hatásáról.
- A Biblia történeteire és eszmeiségéhez kapcsolható művészeti alkotások ismerete és felismerése, továbbá
- az alapvető művészi kifejezőmódok és stílusjegyek ismerete.
- Átfogó zenetörténeti ismeretek, beleértve a kortörténeti háttér alapszintű ismeretét.
- Zenei alapfogalmak és műfajok ismerete.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes a tudatos zenehallgatásra és a műelemzésre.
- Képes a zene, mint önkifejezési eszköz „dekódolására” a tanult szempontok alapján
- Képes az adott zeneművel, zenei stílussal kapcsolatos személyes álláspontjának elemző kifejtésére írásban és szóban egyaránt.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására.
- Képes tudása és képességei önálló fejlesztésére.

c) attitűdje

- Személyisége nyitott, előítélet-mentes.
- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- Kritikai észrevételeit és saját álláspontját a retorika szabályait követve, indulat nélkül fogalmazza meg és képviseli.
- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.

d) autonómiaja és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban,
- elutasít, nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Kocziszky Éva** habilitált egyetemi tanár, az MTA doktora

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Tóth Judit** művésztanár